

23-04-0/2

ny verden

TIDSSKRIFT FOR MORALSK OPPRUSTNING





TIDSSKRIFT FOR
MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer en gang om måneden

Nr. 1 — 1971

I redaksjonen:
Einar Engebretsen, redaktør
Anders Eskeland, red.sekr.
Jens J. Wilhelmsen
Leif Hovelsen
Eva Riise Hanssen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson

ABONNEMENTSPRIS for et år
(12 numre):

Norge n. kr. 30,—
Sverige s. kr. 20,—
Finland mk. 17,—
Løssalg i Norge: kr. 2,50

NORGE:
Sophus Lies gate 5, Oslo 2
Postboks 1243, Vika, Oslo 1
Postgiro 12 579 - Tlf. 56 34 14

SVERIGE:
Sveavägen 34, 6., Stockholm C
Postgiro 70 61 90 - Tlf. 10 34 56

FINLAND:
Postgiro 11 20 95, Helsingfors

Utgiver: MORALSK OPPRUSTNING

© NY VERDEN

Tidsskrift for Moralsk Opprustning

Trykk: Br. Tengs, Oslo

Papir: 100 g Norprint fra Saugbrugsforeningen

Tegningen på forsiden:

Når det i dag snakkes om kampen for kontroll over vår stakkars jordklode, er ikke begreper som engler og djevler det man først tyr til. I stedet har vi fått et stadig voksende mylder av moderne ord som skal erstatte disse «naive» forestillinger. Likevel har ikke redaksjonen funnet noen bedre vei å illustrere temaet. GODT NYTT ARI!

Vår sikkerhet i 70-årene

Menneskene har nådd langt. Amerikanere som rusler på månen kan risikere å bli påkjørt av en russisk bil.

Vår viten og vårt arbeid har bragt store deler av menneskeheten en overflod av **ting**. Vår grådighet har bragt oss til et punkt hvor vi kunne kveles i eget avfall og søppel — i **trivselens** navn.

Stormaktene har i dag lagret atombomber i øst og vest hvis eksplosive kraft tilsvarer 15 tonn TNT pr. innbygger på jorden. Det lages stadig flere. Den offisielle motivering er «for vår sikkerhets skyld». Det sier Kina, og det sier USA, Russland og Frankrike.

I 70-årene vil mellom 12 og 20 andre land få muligheten til å produsere bomben — og noen kommer til å gjøre det. Hvis dette er vår sikkerhet, kan vi se fremtiden trygt i møte.

Likevel — mange ville trekke et lettelsens sukk hvis atomarsenalet ble skåret ned til det halve. Da ville det bli igjen 7 1/2 tonn TNT til hver, deg og samtlige jordboere.

Det er lite sannsynlig at noen flere eller færre bomber i dag vil forandre morgendagens verden. Noen flere eller færre likegyldige mennesker i dag kan forandre morgendagens verden. Noen flere eller færre bitre mennesker i dag kan forandre morgendagens verden.

Ingen ønsker vår verden ødelagt av oljesøl og kjemikalier fra industrien. Få vil gi avkall på «rikdommer» som produseres av industrien på bekostning av naturen.

Ingen ønsker krig, men noen vil ha makt, og millioner vil leve uforstyrret og selvisk. Vi ønsker ikke pollusjon, men vil vi betale renhetens pris? Vi ønsker ikke krig, men vil vi betale fredens pris?

Vi tar hva vi vil i dag og får hva vi ikke ønsker i morgen. Vil vi ofre komfort, vaner og kortsiktige egeninteresser, så kreves det mere enn bare gode forsetter. Det krever en forvandling som utvider hjertet til å føle for, strekker hjernen til å tenke for og engasjerer viljen til å kjempe for det hele menneske og den hele menneskehet. En umulig oppgave? Samtidig vil der være ingen fremtid uten at dette umulige skjer. Med Gud er det mulig, vår sjanse og vår sikkerhet i 70-årene.

LEI AV BRØD ALENE

«Mennesket er sterkt så lenge det lever for en sterk idé.» Med denne setning av Sigmund Freud åpner lektor Erling Førland sitt avsnitt i boken «Det frigjorte sinn» (Frankl, Førland, Sirnes — Norlis NB bøker.)

«Den siste av artiklene gjelder de pedagogiske konsekvenser som kan trekkes av Frankls lære, og her kommer Erling Førland med drabelige hugg til dagens skole. Han vil sette idealismen og ansvarsfølelsen i høysetet, og han ønsker å erstatte det han opplever som tidens evneløse og farlige 'objektivitet' og 'nøytralitet' med idealisme og vilje til både medmenneskelig og 'global' medlevelse og ansvarshetsbevissthet,» skriver magister Cato Hambro i en kronikk-anmeldelse i Aftenposten. «Det er en glede å lese et essay som i den grad er preget av alvor og begeistring — og vilje til å 'gjøre noe med det'. En liten beskjeden bok, men en bok som bør leses og drøftes,» skriver Hambro til sist.

Førland har tro på at enkeltmennesket kan være med og forme historien og han har mot til å satse på muligheten av byggingen av en ny verden. Førland underbyg-

ger sine overbevisninger med sitater fra en rekke av tidens fremste filosofer og psykologer.

«Den tyske filosof Karl Jaspers hevder med stor styrke at bare en altomfattende mentalitetsforandring kan redde verden. Vi trenger en forandring av slike dimensjoner at det innleder en ny epoke i verdenshistorien,» hevder han. «Men dette er ikke en oppgave som vi kan overlate til ekspertene, det er en oppgave som vi alle har del i. Hvis vi skal ha en framtid, må vi begynne å leve på en helt annen måte enn vi hittil har gjort. Det er nytteløst å forandre institusjoner hvis ikke vår egen vilje, vår mentalitet blir forandret. Jeg tror ikke jeg overdriver, sier Jaspers, når jeg hevder at det menneske som nå fortsetter å leve som før, han har ikke forstått hva som truer oss. En forandring av verden kan bare skje gjennom en forandring av individet, enhver av oss. Alle store forandringer i historien har startet med individer og er blitt båret frem av helhjertede mennesker med vilje til å ofre.»

På bakgrunn av siste sitat kan det være av interesse å sitere noen linjer fra en annen bok som nettopp er kommet ut på Pax forlag, «Korrektiv» — skrevet av Hans Fredrik Dahl. Han sier et sted, etter å ha påstått at en av gymnasiets bøker i verdenshistorie er preget av Moralsk Opprustnings filosofi: «Betoningen av enkeltmenneskets betydning i boka henger nok i noen grad sammen med forfatterens rent personlige verdier. Men dette er ikke hele forklaringen. Bak det hele ligger også et bevisst program å oppdra unge mennesker. De skal oppdras til viljestyrke, strevsomhet og flid. Ett av midlene er å fortelle dem at historien er blitt til fordi mennesker har villet og ønsket gode ting, og så er det blitt slik. Derfor legger boka mange steder en helt komisk vekt på enkeltmenneskers dyder og laster. . .»

Dahl har et marxistisk syn på mennesket i historien — Førland

har et kristent utgangspunkt. Det finnes andre som mener man skal være «nøytral».

Til dette skriver Førland: «Ikke minst i diskusjonen om kristendomsundervisningen har det, særlig i Sverige, vært hevdet — ja det stilles opp som et pedagogisk ideal — at læreren skal være mest mulig nøytral i forhold til stoffet. Han skal på ingen måte forsøke å påvirke eleven i en bestemt retning når det gjelder kristen tro og moral. At denslags pedagogikk bare er mulig ved skrivebordet, det vet enhver erfaren lærer. Ingen oppdrager kan unngå å gjøre et subjektivt inntrykk på elevene. Den som tilstreber å være nøytral, påvirker også sine elever, nemlig ved å 'demonstrere' sin nøytralisme som en holdning eller et ideal (som han naturligvis ønsker elevene skal tilegne seg).

Med eller mot sin vilje vil han dermed komme til å idealisere en passiv tilskuermentalitet som vil danne en av de viktigste forutsetninger for et totalitært regime.»

Meget tyder på at skolen vil bli en ideologisk «slagmark» i 70-årene. Ikke minst vil elevene selv kreve klarere målsetting og mening. I en bok som kom ut for noen år siden, kritiserer unge gymnasiaster skolens ensidige nyttementalitet.

Under studentopptøyene ved Sorbonne-universitetet sa en kvinnelig student: «Du vet, vi har praktisk talt alt vi trenger. Men vi mangler det viktigste av alt — en hensikt, et mål og et håp for oss selv og for verden.»

Den samme misnøye gjør seg gjeldende blant unge verden over, også i Sovjet. Da den unge jugoslaviske forfatteren Mihaallo Mihaailow var i Moskva for et par år siden, sa studentene til ham at de var lei av «brød alene» og at de så frem til en ny, en tredje revolusjon som kunne gi dem det de mest lengtet etter: noe å leve for, og som de uttrykte det, «noe å gå til Golgata for.»

E. E.

Ravindra Rao er tannlege fra Bangalore i Syd-India. I november besøkte han Norge. I de siste fire år har han vært en av Rajmohan Gandhis nærmeste medarbeidere.

Da NY VERDEN intervjuet ham, fortalte han at han kommer fra en meget ortodoks hinduisk brahminfamilie. (Brahminene er den høyeste kasten.)

— *Holder kastesystemet på å forsvinne i byene?*

— Ja, for byenes vedkommende er det sant. Blandingsekteskap er

Ravindra Rao



stemmelser om at en persons kaste ikke skal ha noen betydning når det gjelder ansettelse. Men når det kommer til praktiseringen av disse bestemmelsene, er det stor forskjell mellom de utviklede og de mer tilbakestående deler av landet.

— *Tror Indias ungdom på sitt lands fremtid?*

— Mange er skeptiske og mange er bitre. Men det fins enda kamp-humor og innsatsvilje. Mange unge har også forstått at India tross alt har gjort fantastiske fremskritt de siste 20 år.

— *Tror de at demokratiet vil fungere, og ønsker de å beholde det?*

— Troen på demokratiet blir nok mindre, spesielt blant de unge intellektuelle.

— *Hvorfor vokser denne skepsisen?*

— Partiene er splittet. Opportunistiske politikere lover en ting og gjør noe ganske annet. Jeg er redd for at man totalt mangler bærende prinsipper i dagens India. Dette ser de unge, og politikerne blir hatet og politikken blir et skittent yrke i deres øyne. Jeg ville nesten tro at et enmanns-diktatur har fler forkjempere enn kommunismen.

— *Er den indiske armeen innstillet på å overta makten?*

— Det er vanskelig å si. Jeg tror det ikke. De har hatt mange muligheter, hvis de hadde ønsket å gjøre det.

— *Hva tenker den jevne mann*

— *Er det høyreorienterte grupper?*

— Ikke nødvendigvis. En del meget militante sosialister er også militante anti-Kina-folk.

— *Er arbeidsløsheten et stort problem for ungdommen i India?*

— Det er et meget, meget stort problem, også for de teknisk utdannete. Jeg tror f.eks. at vi har ca. 45.000 arbeidsløse ingeniører.

— *Er det like ille på landsbygda?*

— Det er nok lettere å få noe å gjøre for dem som er innstillet på å arbeide med hendene. Mange som har fått en utdanning, ser det som under sin verdighet å bli skitten på fingrene. Men det finnes fremdeles endel unge som er meget driftige. Men for å være ærlig, så er det få av dem.

— *Hva føler ungdommen overfor de gamle Vesterlandene?*

— De fleste blant Indias ungdom bor på landet og i landsbyene. Man kan ikke uttrykke noen enhetlig mening på deres vegne. Men hver gang det er kommet en europeer til en landsby, har de møtt ham med største respekt, gjestfrihet og vært innstillet på å lære av ham. I byene er det bare en liten militant minoritet som er mot Vesten.

— *Tror du at Naxalittene er en fare, og at de kan vokse til en massebevegelse blant indisk ungdom?*

— Jeg tror aldri at det vil bli en massebevegelse, fordi de har

— *Hvorfor er du i Europa?*

— Jeg kom hit med en større gruppe asiater fra forskjellige deler av Asia, og fra meget ulike bakgrunner. Blant de som var med i gruppen var Indias tidligere viseutenriksminister, formannen for kongresspartiet i Vest-Bengalen, den politiske rådgiver til Malaysias finansminister, m. fl.

Vi ønsket å uttrykke vår takknemlighet og anerkjennelse for de store anstrengelser mange europeere går til, for å skaffe oss utdanning, sykehus og meget annet. I senere tid har dere sammen med oss båret ansvaret for Moralsk Opprustning, som allerede har gitt svaret til noen av våre mest brennende problemer. Samtidig vil vi peke på det store ansvar dere har i Vesten. Et overfladisk Europa vil vi nødig ha noe med å gjøre. Dere må ikke kaste bort de store verdier dere har fått gjennom deres region. Det ville bety en trusel ikke bare mot dere selv, men mot hele verden. Det er nettopp på dette område vi vil appellere til dere.

— *Hvordan traff du Moralsk Opprustning?*

— Rajmohan Gandhi kom til min tannlegeinstitusjon for 7 år siden, mens jeg enda studerte der. Men jeg var ikke interessert, ettersom jeg hørte at han var Mahatma Gandhis sønnesønn, og jeg ventet meg en tale om hans bestefar. Men da jeg kom hjem om kvelden, snakket alle om Moralsk Opprust-

— *Og satte deg i bevegelse?*

— Det førte til meget store forandringer. Jeg hadde ikke mye tro, men jeg begynte å lytte til min indre stemme. En av de første tankene var: «Du snakker mye om de korrupte politikerne. Hva med de pengene du lurte til deg da du var sekretær for studentboligene? Det burde du begynne med, hvis du vil forandre landet.» Det var en av de små tingene jeg måtte ta fatt på. Så var det ærlighet mot mine foreldre, misunnelse. Det var en muhammedaner som jeg hatet. Jeg begynte også å komme meg ut av min selvpptatthet og begynte å tenke for India.

— *Du sa at du hatet en muhammedaner. Er den anti-pakistanske stemningen i landet så sterk?*

— Stort sett er den nok det. Det finnes endel fornuftige folk som ser hatet og innser at splittelsen mellom Pakistan og India ikke er til noen fordel for landet, hverken økonomisk, politisk eller militært. Men det fins mye dypt hat og overlegenhet mot Pakistan.

— *Var din familie enige i beslutningen om å gjøre Moralsk Opprustning til din livsoppgave?*

— Nei, hele familien var imot meg. De likte ikke en gang at jeg snakket om mitt livssyn. De så det som en fornærmelse at noen skulle komme og forvandle meg, som grangivelig hadde 4000 års hinduisk kultur bak meg — den måtte ha satt sine spor.

Dette ble enda mye vanskeligere fordi jeg nå for første gang virkelig lærte å holde av min familie.

Min far ble svært forbitret, og jeg kunne lett ha vendt ham ryggen. Min mor skrev: «Hvis du ser det slik at dette er det Gud vil at du skal gjøre, da skal jeg være den siste som står i veien for deg.» Hun holdt sitt ord. Resten av familien forsonte seg først med det seks år senere. Det var ifjor.

Min far hadde aldri likt meg. Det gjaldt ikke bare Moralsk Opprustning. Jeg var en attpåklatt. Han var nesten 53 år da jeg ble født. Han pleide å si at jeg var en skam for familien. Han ville sende meg til en landsby hvor jeg kunne

slite og arbeide. Det var mine søsken som tok seg av meg, de oppdro meg og ga meg en utdanning. Familien kjeglet stadig. Det var alltid min mor som fikk lide, uten at hun svarte med et eneste ord. Dette gikk dypt innpå meg, og jeg hatet min far. Jeg pleide å si: «Hvis jeg får tak i et gevær, skal jeg skyte ham.»

Sant nok skrev jeg til min far og ba om unnskyldning for mitt hat da jeg møtte Moralsk Opprustning. Men det hendte egentlig ingenting i mitt hjerte. Det var for 1 1/2 år siden at jeg gikk ned på mine knær og sa til Gud: «Ta bort min bitterhet mot far.» Jeg var faktisk redd for at han skulle dø før vi kunne bli forsonet. Han var 80 år. Det som da hendte i mitt hjerte, var et under, og dette hendte på tross av at vi ikke hadde noen direkte kontakt med hverandre. I seks år etterat jeg begynte å arbeide med Moralsk Opprustning, svarte han nemlig aldri på mine brev, eller snakket til meg. Han refererte bare til meg som «hunden» eller «svinet». Han nevnte meg aldri ved navn og kalte meg aldri sin sønn.

Selv undret jeg på om Moralsk Opprustning kunne trenge gjennom til en familie som min — en virkelig ortodoks brahminfamilie, som er selve kjernen i det indiske samfunnet.

Selv om jeg skjøv litt på og prøvde på mange måter, viste det seg at Vårherre gikk fram på sitt eget vis.

For omtrent ett år siden kom min mor for å hilse på meg i Panchgani, Moralsk Opprustnings asiatiske senter. Etter 14 dager ble hun utsatt for en meget alvorlig ulykke. Hun falt ned en trapp og lå bevisstløs i 45 dager. Legen sa: «Hun dør om et par dager, la henne dø i fred.» Men Gud ga meg ledelse om å bringe henne ned til et sykehus i Poona så hun kunne få best mulig pleie. Innen 24 timer var 27 medlemmer av min familie kommet til Poona. Min far skulle også komme. Jeg var redd for å møte ham på stasjonen, men bes-

Forts. side 11

Intervju med ung inder:

«Han nevnte meg aldri ved navn»

mer vanlig der, og det gjør at prosessen går langt raskere enn på landsbygda.

— *Betyr det at kastesystemet fremdeles behersker landsbyene?*

— Ja, det kan man si.

— *Men er ikke det forbudt ved lov?*

— Det som er forbudt og straffbart er den såkalte uberørbarheten. Det er kastesystemets ytterste konsekvens. Likedan finnes det be-

i India om Kina? Betrakter han Kina som en trusel?

— Det varierer med den geografiske avstanden til Kina. Og det at følelsene er så sterkt engasjert mot Pakistan, gjør at vi blir mer likegyldige når det gjelder Kina, til tross for at Kina okkuperer en del av vårt område. Men det finnes politikere, som er veldig opptatt av Kina, og som holder en virkelig hat-kampanje gående.

sin lojalitet utenfor landets grenser. Ingen inder ville ha en utlending, formann Mao, til president. Men de kan utøve mye terror, demoralisere politiet, skape anarki. Naxalittene har sine støttepunkter over hele landet. De som er blitt fascinert av denne ideologien — det er så å si bare intellektuelle, kan på ingen måte kalles fattige. I Bengalen er det mange av dem, ellers i landet er det få.

ning. Og når så nesten alle lys i studentboligen hvor jeg bodde, var tent alt kl. 0600 neste morgen, ble jeg virkelig interessert. Rajmohan Gandhi viste seg å være en dynamisk ung personlighet med en enkel og praktisk plan for fremtiden. Han hadde brakt med seg mennesker med ulik bakgrunn fra mange land som hadde funnet et felles grunnlag og en felles oppgave. Alt dette fanget min fantasi.

BROR JONZON:

Og ovnen var ennå varm —

«Som Brandt forsto, vil ikke den nye avtalen som anerkjenner Oder-Neisse-linjen som Polens vestgrense, uten videre overvinne det århundregamle fiendskapet mellom de to nasjoner,» skrev det amerikanske nyhetsmagasinet «Newsweek» i en kommentar til Willy Brandts besøk i Warszawa. Bladet fortsatte: «Kart i de vesttyske klasseværelsene betegner fremdeles områder øst for Oder-Neisse-linjen som 'tyske områder foreløpig under polsk administrasjon' og polske bøker som nevner Vest-Tyskland bruker med forkjærlighet uttrykk som nazi eller revansjistisk.»

På denne bakgrunn bringer vi her noen inntrykk fra et nylig besøk i Vest-Tyskland.

I Skandinavia synes mange å slå seg til ro med at avtalen betyr avspenning og et skritt mot «normalisering» mellom Tyskland og dets gamle fiender. Men det er mulig at vi forenkler og ser spørsmålet for meget i sort og hvitt — i dette tilfelle hvitt. Dette inntrykket ble bekreftet gjennom mine møter med ansvarlige tyskere innen arbeiderbevegelsen, industrien og kirken.

På toget hjemover snakket jeg med en ung akademiker. Her er noen av hans synspunkter: «Forsoningen mellom Tyskland og dets tidligere fiender i vest, særlig Frankrike, begynte på gressrotnivået mellom alminnelige franskmenn og tyskere før det kom til en overenskomst på regjeringsplan. Forsoningen mellom Polen og Tyskland derimot, begynner på regjeringsplanet. Men den må bli en virkelighet som er rotfestet i millioner av polakkers og tyskeres vilje og hjerte. Ellers kan den polske avtalen resultere i mer bitterhet i stedet for forsoning.»

Jeg forsto hva denne unge tyskeren mente da han fortalte sin egen historie. Han ble født i Schle-

sien, øst for Oder-Neisse-linjen. I 1945, da han var noen uker gammel, måtte hans mor med fire små barn flykte vestover midt på vinteren. Familien hadde bodd i Schlesien i mange generasjoner. Han mente at mange av tyskerne som kommer fra disse områdene nok aksepterer den nye polsk-tyske avtalen med hodet. Men dypt nede er de fulle av bitterhet og sorg over tapet av hjembygd og avskårne røtter. Min venn understreket også at hverken polakkene eller tyskerne har full bevegelsesfrihet. Den endelige avgjørelsen tas fremdeles i Moskva eller Washington.

Jeg måtte tenke på et annet tysk bekjentskap som jeg gjorde for en tid siden. Han var født i Estland. Etter Hitler-Stalin-pakten i 1939 ble hans familie og mange andre estlands-tyskere evakuert til Polen. Da de utpå kvelden ankom til den polske bondegården som de hadde fått oppgitt, fant de at ovnen ennå var varm. Den polske familien som eide huset var blitt kjørt ut samme morgen for å gjøre plass for tyskerne.

Hva skal man gjøre med bitterheten hos millioner av tyskere og

frykten hos millioner av polakker? Etter den annen verdenskrig, fra 1946 av, møttes tusener av franskmenn og tyskere i Caux, Sveits, på Moralsk Opprustnings konferanser. Den franske motstandslederen og sosialistiske politiker, fru Irène Laure, reiste igjen og igjen til Tyskland for å bidra til en forsoning. Tyske gruvearbeidere og industrifolk foretok liknende reiser til Frankrike.

Den unge mannen på toget hadde nettopp tatt del i en konferanse for Moralsk Opprustning i industribyen Mannheim. 120 tyskere fra alle landets kanter og noen få innbudte gjester fra utlandet var kommet sammen for å tenke gjennom de oppgaver som nå ligger foran Tyskland og tyskerne. Det var en tilfeldighet at konferansen fant sted samme dag som Willy Brandt undertegnet avtalen i Warszawa.

En arbeidsgiver som sammen med gruvearbeidere fra Ruhr og studenter og prester fra Syd-Tyskland hadde tatt initiativet til konferansen, betonet at det første skritt for ham var å gjøre seg ansvarlig for sitt lands fremtid. «Altfor lenge overlot jeg ansvaret for Tysklands moralske opprustning til andre,» sa han. «Jeg konsentrerte meg om min industri, og hjalp til med gode råd og litt økonomisk støtte fra betryggende avstand.» Han fortalte hvorledes hans beslutning om å være ansvarlig hadde resultert i bl.a. deltagelse i MRAs arbeid i India, og innkallelsen til konferansen i Mannheim.

Deltakerne var enige om at litteratur og film burde settes i stor målestokk. Peter Howard-filmen «Til lykke med dødsdagen» (Glücklicher Todestag) er nettopp blitt synkronisert på tysk. Bak finansieringen sto ingen store pengeilder. Mange hadde ofret meget. En gruvearbeider arbeidet overtid flere søndager og bidro med sin lønn. En skoleklasse hadde samlet inn over 600 kroner. En forfatter ga honoraret for sin sis-

Fort. side 11



MRA-styrken tilbakela 2400 km i Papua-Ny Guinea. Her er noen av dem på vei til en landsby. De innfødtes kanoer var eneste fremkomstmidlet.

MRA-AKSJON I PAPUA-NY GUINEA

Øygruppen Papua-Ny Guinea som administreres av Australia, er kanskje ennå et forholdsvis ukjent begrep i Norden. Men sterke krefter er i gang for å gjøre området selvstendig, og dette har ført til en rekke konflikter, blant annet på grunn av den store forskjell i utdannelse og økonomisk evne mellom territoriets mange stammer.

Den ideologiske revyen «Det er tillatt å lene seg ut» reiste gjennom dette området i november-desember (se også siste nummer av Ny Verden). «Hatet som allerede råder i vårt folk kunne føre til et blodbad,» uttalte en av Papuas ledere, parlamentarikeren Paul Lapun, før besøket. «Dette må vi unngå, og vi tror på en forvandling av atmosfæren i landet gjennom dette besøket.»

På denne og de to neste sidene bringer vi noen bilder.

Elever fra en skole i byen Hanvabada deler ut flyveblad som innbyr til en forestilling av revyen.



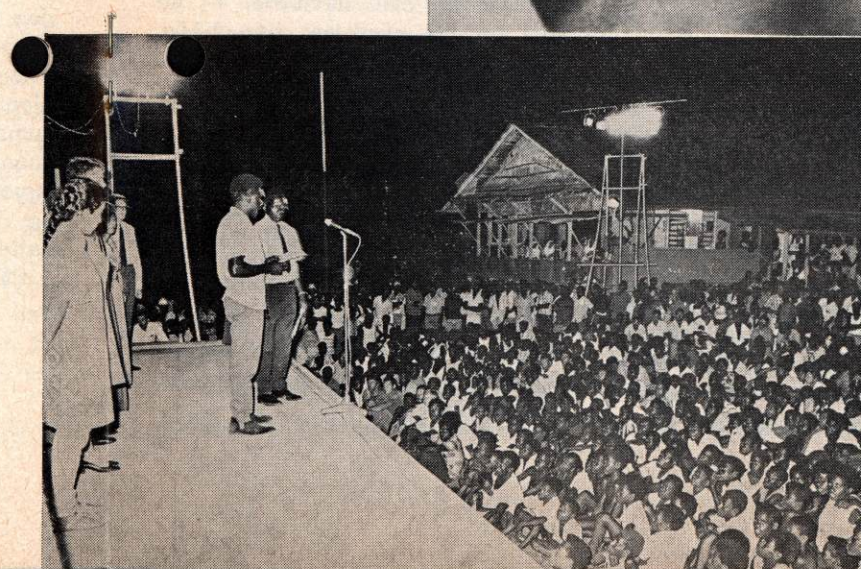
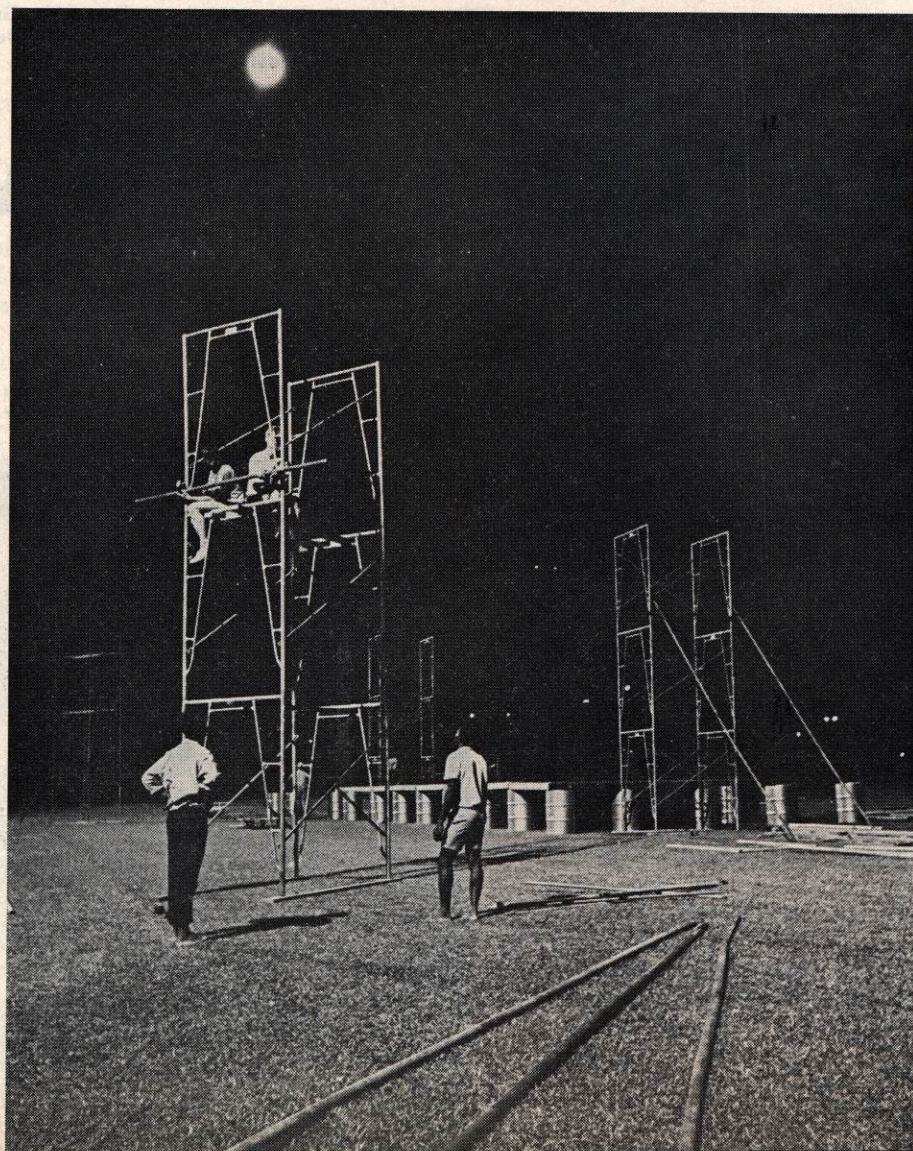


◀ Flere av sangene i revyen ble sunget på pidgin-engelsk, som er hovedspråket. Dette vakte alltid be-
beistring. Bildet er fra en skoleforestilling på sta-
dion i hovedstaden Port Moresby.

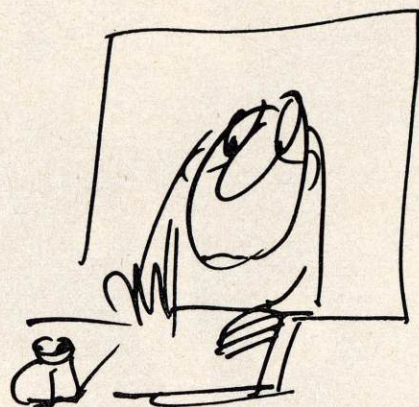
Utsnitt av premierepublikum i Port Moresby. ▶



◀ Månen og det elektriske lyset konkurrerte med hver-
andre da scenen og lyskastertårnene for showet ble
reist om natten.



◀ 1500 mennesker samlet seg til en friluftsfest i en av de mange landsbyene de kom til.



En bris over slagmarkene

Julen er atter over. Skjønt: levet vi riktig, ville det vel være jul hver dag. Kristus ville fødes i vårt hjertes krybbe flere ganger om dagen, hele året.

Hva er da i veien?

Tusen ting — først og sist at det er dypt nedlagt i den menneskelige natur å verge seg mot himlenes rike. Men dette er omtrentlig sagt. Hva er «den menneskelige natur»?

Allerede for endel tusen år siden stod det skrevet i de indiske visdomsbøker Upanishadene, at mennesket har et høyere jeg og et lavere jeg. Og husker vi ikke feil lar Platon Sokrates si det samme på en annen måte i en av dialogene. Her lignes menneskets sjel med et tospann, — den ene hest er edel, lydig, streber mot det høye. Den annen er ustyrlig og vil styrte seg i kaos.

Det er denne mørke kaos-kraft i sjelen som lukker seg for Guds dimensjon. Vår stadige feiltagelse er at vi lar oss drive til å identifisere oss med den stupide hest, det lavere jeg, — egoismen populært kallet, i vår psyke.

Men dette er vi som kjent ikke tvunget til. Ibsen: «Å være seg selv, er seg selv å dø». Også det skjer stadig hvis man er kommet inn på den rette vei. Hvem har ikke avgått ved den lille død? Fra den aller minste: Mannen som ikke inhalerer den sexy ungpike på gaten, til den store lille-død da hele livet synes å visne hvis man velger å stå ved en bestemt offer-holdning.

Det er gjennom dette nullpunkt sjelen må, for å oppleve hva den nesten ikke våger å tro på: Befrielsen, forløsningen, tilstrømning av nytt, lysere, åndelig liv.

Det kan oppstå situasjoner da alt synes å tetne til. Vendepunktet i tilværelsen på avgrunnens rand, hvor man selv står som lammet og vet hverken ut eller inn. Man skimter at man må ta på seg det umulige, man kan ikke annet enn se nettopp det *umulige* og bare det. I denne totale hjelpeløshet roper sjelen: Nu må himmelen vise sin eksistens! Og så gjør den det.

Bitterhet mildnes. Hardhet smelter. Kjærlighet pipler frem. En ufattelig lys lykke stryker som en bris over forgiftede slagmarker. Det grønnes i kraterne. Den siste akt vender seg om til en første i et nytt livsens skuespill — *kanskje!* Det hører Den hellige Ånds rike til at man her ikke kan forsikre seg. Vi får det daglige brød, og skal ikke søke om månedsrasjoner.

Det er nedslående hva vår ateistiske og materialistiske selvsikre tidsalder fortrenger, med fryktelige kultur-nevrotiske konsekvenser. Der finnes en oversanselig dimensjon som de gamle kalte himmel og helvete, med mennesket både som slagmark og medspiller. Helvete har det moderne menneske vært med på å skape, denne side av metafysikken kjenner man, om man ikke gjenkjenner den.

Hva så med himmelen, eller for å si det mer prosaisk: Den høyere lovmessighet som i gitte situasjoner setter en lavere ut av kraft.

Jeg kan ikke tro annet enn at også den erfares av mange mennesker omkring i verden, daglig. Men den alminnelige avkristning er gått så langt at for mange mennesker er formodentlig disse opplevelser nu ofte navnløse, — de som før ble gjenkjent som Nåde, Korsets seier, Kristi blod som vasker våre synder, Sannheten som frigir...

Det er tidens hemmelige kirke. Vi er tilbake til de dager da Menneskesønnen vandret gjennom vrimmelen, og merket at en anonym hånd trosbegjærlig grep etter hans kappe i forbifarten:

Den ensomme enkelte, det moderne menneske som midt i massen dristig søker den ukjente Gud. Godt Nytt År.

Zero.

«Han nevnte meg aldri - - -»

Forts. fra side 5.

temte jeg meg for å gå likevel. Jeg visste jo hva han ville si: «Se hva du har gjort, du tar livet av henne.»

Da min far gikk av toget, sa han: «Det var min feil. Vi trettet før hun dro. Jeg sa ting som jeg aldri skulle ha sagt. Ellers ville hun kanskje ikke ha reist, og dette ville ikke ha hendt. Tilgi meg.»

Jeg var målløs. Vi var sammen de følgende dagene, og lærte hverandre virkelig å kjenne. En dyp forsoning fant sted. Han så hvordan man tok seg av min mor og den omsorgen han selv mottok i As hjem. Der fikk han virkelige venner. Jeg tror det var de beste dagene i hans liv. Mor ble frisk igjen, og da han var kommet hjem, skrev han til meg: «I løpet av mine 35 år som lege har jeg aldri opplevet en slik omsorg som den dere har gitt oss. Nå forstår jeg hva Moralsk Opprustning er. Nå ber jeg om at ditt arbeide skal lykkes.»

Da jeg skulle reise til Europa, ville min familie hjelpe meg så meget de kunne, og bidro med en del av reiseomkostningene.

— *Hvilket inntrykk har du fått av de nordiske land gjennom dette besøket?*

— Med en gang jeg kom, følte jeg det som jeg var falt ned i et stort, veldig hav. Fordi det var så mange som hadde satset sitt liv på Moralsk Opprustning. Antallet forbløffet meg. Hva ville vi ikke kunne utrette i Asia med en slik styrke av mennesker! Det var mitt første inntrykk.

Etterhvert som jeg møtte flere mennesker her, ble jeg slått av den

forvirring som har trengt så langt inn, også i de kristnes rekke. «Hvor havner vi hen, hvis det er slik de kristne i Vesten tenker? Hvordan skal det gå med oss i Asia?» tenkte jeg. Jeg fant ingen klare moralske standpunkter hos folk.

Vi fortalte en av Nordens religiøse ledere om de mange undere som er skjedd gjennom Panchgani, det som hendte i staten Assam i Nordøst-India, i rasekonflikten i Malaysia, i språkspørsmålet på Ceylon. Da denne åndelige lederen hørte det, sa han: «Det har gjort sterkt inntrykk på meg at dere kan komme og gi oss slike konkrete bevis på Åndens makt og hvordan den virker i moderne tid.» Selv var jeg forundret over at en religiøs

Ovn var ennå varm —

Forts. fra side 6.

te bok. En husmor påtok seg å få 20 personer til å gi 100 kroner hver, og overrakte på forhånd hele summen.

Anne Wolrige-Gordons bok om hennes far, «Peter Howard — Aufbruch zum Modernen Menschen», ble presentert fersk fra forlaget, og de første hundre eksemplarer ble solgt på en halv time.

Mange tyskere kom til nyttårs-konferansen i Caux, hvor de arbeidet videre på disse planene. Andre tar del i aksjoner i Asia.

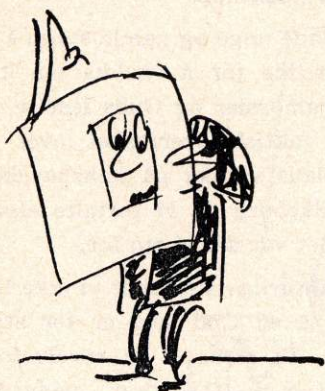
leder kunne finne det så bemerkelsesverdig. Jeg trodde at det var normalt liv, hvis man lever sin tro med lidenskap.

Både unge og gamle synes å være redde for å snakke om klare moralnormer og Guds ledelse. Jeg ble faktisk overrasket over den applaus vi fikk på folkehøyskolen i Silkeborg da vi fortalte elevene at det var *det* vi sto for.

Naturligvis sa vi at vi ikke trodde på en Gud som er for status quo. Vi tror på en revolusjonær Gud som forandrer mennesker, som forandrer folkene og forandrer situasjonene. Det likte de å høre. Det er en utfordring som ungdommen ønsker å ta imot. Da blir det ingen kløft mellom generasjonene. Både ung og gammel kan sammen ta på seg ansvaret for å bygge en ny verden.

J. S. W.

klippet



AASMUND BRYNILDSEN ER EN lidenskapelig åndsarbeider, med trykket på første stavelse i dette siste og farlige ord — farlig for dem — eller oss — som ikke riktig vet hva vi mener med 'ånd'. Så sitter vi da enstods ute i periferien og er likevel enige med ham i at det er verre enn dumt å reagere moralsk når vi ser vår egen mangel på idéer bære frukt, råtten frukt, vel å merke. Hva er sosialisme, rettene sagt: hva skal den være? Å gjøre livet levelig for hverandre! Men gi ikke sosialismen et menneskelig ansikt, for da kommer panserføttene og tramper det ned — panserføttene fra alle virkelige sosialisters fedreland! . . .

Hva er det da også vi utretter vi som har gjennomskuet religionen som den sinnrikste av alle former for bengalsk belysning — vi lar verden gå til helvete! Vi som på randen av en avgrunn er i stand til å diskutere 'formproblemer'!

Men på 'tenkningens vei til frihet', (for å sitere undertittelen på

Brynildsens fine vesle Servolibris-skrift) har vel flere stupe enn han har sans eller øye for? Og skal vi ikke ha oss frabedt profeter om de ikke akkurat er av Jeremias' eller Esaias' høyder og dybder. Aasmund Brynildsen går mot strømmen, mot vinden. Derfor trengs han i norsk åndsliv.

Odd Solumsmoen i 'Debat og Kultur', Arbeiderbladet 28. desember 1970.

MENNESKENES OVERTREDEL-SER eller deres passive samtykke i syndige gjerninger skjer ikke ved en manglende viten om hva som er rett eller hva som kreves av oss. Disse villfarelser skjer fordi mange av oss bøyer av fra grunnprinsipper selv om vi i våre hjerter vet at disse prinsipper er urokkelige og kan ikke innpasse seg etter tidens hensiktsmessighet eller moteinnfall. Ondskapen får overleve i verden fordi gode mennesker nekter å betale den pris som må betales for å kunne vinne friheten og beholde den.

Vi kjenner ikke fremtiden? Naturligvis gjør vi det. Det virkelige spørsmål er om vi er villige til å møte dets prøvelser — om vi vil tillate å la grådighet og selvishet få herske hvor vi vet at det er høysinnethet og uselvishet som trengs, om vi vil kreve og oppføre oss feigt hvor vi vet at vi må være modige og bestemte, om vi vil gi vennskap og i kjærlighet åpne våre hjerter for andre mennesker, eller om vi vil skulke unna de oppgaver og forpliktelser som den indre samvittighet og historien sier at vi skal oppfylle.

Vi kjenner fremtiden — fordi vi kjenner fortiden. Menneskelig viten forgår ikke. Den lever videre under

inspirasjonen av det guddommelige forsyn, hvis påminnelser om hva som er virkelig sannhet, kommer til oss ethvert øyeblikk av våre liv. I troen på Hans Visdom kan vi møte fremtidens utfordringer både med mot og uten frykt.

Fra en leder i U.S. News and World Report, 4. januar 1971.

Siden løsningen av det sydtirolske problem ble akseptert av parlamentene i Italia og Østerrike, er det gått et år. Med forsiktig tilfredshet sier man i Wien og Bozen at siden den 5. og 16. desember 1969, har Roma bevist sin godvilje i å virkeliggjøre — og det uten noen utvanning — løsningen med de 137 u hengighets-forholdsregler for Syd-Tyrol. . . . Denne italienske kurs har styrket stillingen til den 56-årige Slivius Magnago, som var hovedtalsmannen for den forelagte plan til løsningen. For tiden forbedres forholdet mellom Østerrike og Italia. Syd-Tyrol, synes det, blir etter hvert et formidende område mellom nord og syd.

Die Welt, 12. desember 1970.

NATURVERNÅR.

Poenget ved et naturvernår er i siste instans den orden vi får ikke bare på landskapets ytre kultur, men også vår egen menneskenatur — !

H. M. i Aftenposten, 6. januar 1971.

Kort nytt

MRAs FILMER I NORGE:



Det strømmer inn med forespørsler om Moralsk Opprustnings filmer etter at det i desember ble sendt ut en filmbrosjyre til alle gymnassamfunn, lærerskolelag og elevråd ved samtlige folkehøgskoler i landet. Blant de skolene som allerede har bestilt filmer er Orkdal gymnas, Øystese gymnas, Gudbrandsdalens folkehøgskole, Rønningen folkehøgskole, Spesialsolen for psykiatrisk sykepleie, Dikemark, Narvik gymnas og Eik lærerskole. Filmen «Happy Deathday» skal også vises for Oslo og omegn gruppe av sykepleierlærere. Bildet ovenfor viser en klasse sykepleierelever fra Drammen etter en filmforestilling i MRA-sentret i Oslo.

HONG KONG:

Man regner med at halvannen million kinesere så og hørte den ideologiske revy «Det er tillatt å lene seg ut» på TV og radio, oppført av en gruppe på seksti fra Moralsk Opprustning.

Hong Kong universitets aula var fullstappet da skuespillet ble oppført der. Blant publikum var

Hong Kongs undervisningsminister, J. Channing, samt pedagoger, studenter, diplomater og forretningsmenn. Undervisningsministeren inviterte MRAs styrke til samtlige av regjeringens skoler i Hong Kong. På Kung Lee College så flere tusen elever i de høyere klasser utsnitt av den ideologiske revy. En forestilling ble også gitt for 2000 skoleelever fra Kowloon.

Denne gruppen, som for det meste består av unge europeere, vant varmt gehør med en kinesisk folketone sunget på mandarin.

Hong Kong TV tok opp en times program, som skal sendes senere i 1971. Den internasjonale gruppen reiste videre fra Hong Kong til Singapore.

HAAG:

Kommentarer og spørsmål strømmer inn pr. brev og telefon etter et av MRAs TV program, denne gang om «Narkotika, sex og samfunn», og et radioprogram som het «Julen — et vendepunkt.»

SINGAPORE:

Mennesker av forskjellige raser fylte første forestilling av «Det er tillatt å lene seg ut» i Singapore. Blant publikum var formannen for landsorganisasjonen og ambassadørene fra Kambodsja og Thailand.

CAUX:

Ca. 20 personer knyttet til landbruket i England, Tyskland, Holland, Norge og Sveits var samlet i Caux 2.—3. januar. Under uformelle samvær ble det utvekslet erfaringer og blant annet drøftet hvordan landbruket kan påta seg et globalt ansvar.

*Novid
hurtig
lindring*



ved hodepine
NOVID

tas oppløst i vann

Novid gir hurtig lindring ved hodepine, reumatisme, nervesmerter, tannpine, menstrasjonssmerter og forkjølelesubehag. Novid i vann - er behagelig i bruk og skånsom selv for ømfintlige maver. Uten resept på apotek og medisinsalg. - Rør og foliepakning à 20 tabletter samt glass à 40 og 100 tabletter.

Novid - befriende lett å ta.

NYEGAARD & CO-AS-OSLO

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

LEGEMIDDEL

**Forkjølelse, revmatisme,
nervesmerter - forsøk...**

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI



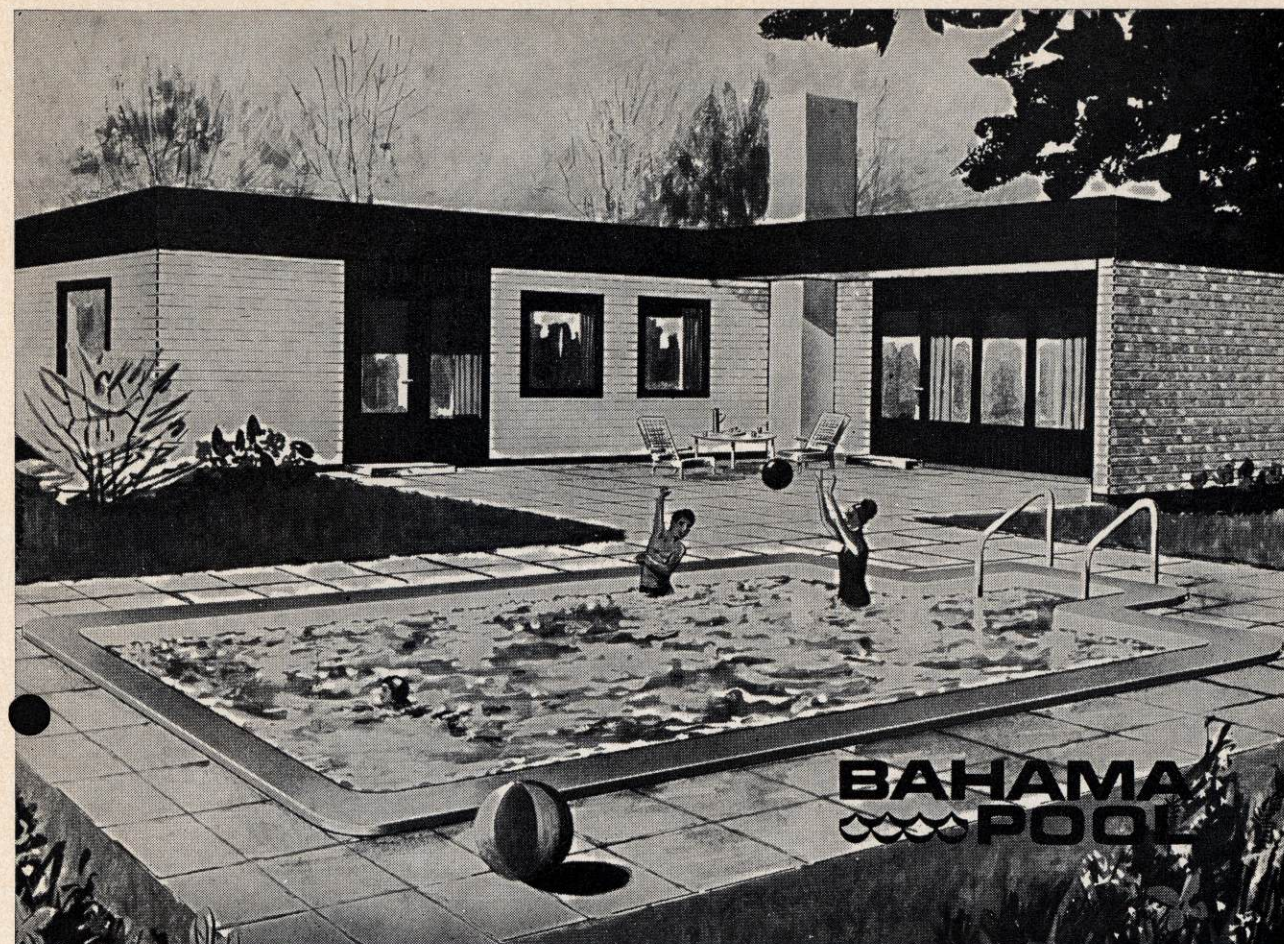
*Uten
mave-
irritasjon*

Bruk

kvalitetsprodukter

fra

A S SABA



Exklusiv swimmingpool i glasfiberarmerad plast (6-8 mm vägg tjocklek) **13.800:-**

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper härigenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvärmare, bräddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognytrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13.800:- kr fritt fabrik inkl. 2 servicebesök (exkl. moms.)

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel. 0501/145 64



BÅTPLANER?

Rådspør

Båt-PONTUS

Gøteborgs

Frihavn

Tel: 51 07 04

Båt
PONTUS